

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0100215422

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Министерството на образованието и науката за 2022 г.

София, 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Ключови одитни въпроси	5
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	7
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	7
Коригирани неправилни отчитания	7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	8

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
МОН	Министерство на образованието и науката
ЦУ	Централно управление
СЕС	Сметки за средствата от Европейския съюз
СМР	Строително-монтажни работи

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
ПРОФ. Д-Р ГАЛИН ЦОКОВ
МИНИСТЪР НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерството на образованието и науката, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Министерството на образованието и науката към 31 декември 2022 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Министерството на образованието и науката в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Ключови одитни въпроси

Сметната палата реши, че няма ключови одитни въпроси, които да бъдат комуникирани в настоящия доклад.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-02-154 от 18.11.2022 г., изменена със Заповед № ОД-01-02-003 от 20.02.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка,

разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Сред въпросите, комуникирани с ръководството, Сметната палата определя тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одитни въпроси. Сметната палата описва тези въпроси в одитния доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Всички констатирани неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

Коригирани неправилни отчитания

1. По сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ е осчетоводена промяната в дела на МОН в собствения капитал на търговско дружество „Образование и наука“ ЕАД (МОН е едноличен собственик на капитала), по предварително предоставена информация от дружеството (оборотна ведомост за 2022 г.) неправилно в размер на 3 379 398 лв., вместо в размер на 2 804 694 лв. В резултат на неправилното отчитане салдото по сметката към 31.12.2022 г. е завишено общо с 574 704 лв.¹

Не са спазени указанията, дадени от министъра на финансите в т. 28.4.5 от ДДС

¹ Одитни доказателства №№ 1-5

№ 20 от 2004 г.

2. В МОН-ЦУ, разходи за допълнително възнаграждение на персонала за постигнати резултати за четвъртото тримесечие на 2022 г., които са изплатени през м. януари 2023 г. са осчетоводени по сметка 4973 „Коректив за задължения към персонала - местни лица“ неправилно в размер на 480 020 лв., вместо в размер на 608 578 лв., т.е. без припадащите се осигурителни вноски от работодателя в размер на 128 558 лв.²

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 9 от ДДС № 01 от 23.01.2013 г., според която разходите за допълнителни възнаграждения, отнасящи се за текущата година, но изплащани в началото на следващата година, включват и припадащите се осигурителни вноски от работодателя.

3. Поет ангажимент по договор за инженеринг-проектиране, авторски надзор и изпълнение на СМР за модернизация на образователната инфраструктура по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, за 1 458 100 лв. не е осчетоводен по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група СЕС.³

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 1.1 от ДДС № 4 от 2010 г. и на раздел X от ДДС № 14 от 2013 г., за задбалансовото отчитане на поетите ангажименти.

4. При извършените одитни процедури за проверка на осчетоводените банкови гаранции и застрахователни полици в МОН-ЦУ се установи, че към 31.12.2022 г.:

- в отчетна група „Бюджет“, банкова гаранция за изпълнение на договор (със срок на валидност до 30.04.2025 г.) на обща стойност 279 736 лв. не е осчетоводена по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“.

- в отчетна група СЕС, застрахователна полица за изпълнение на договор в размер на 138 821 лв. е осчетоводена два пъти по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“.⁴

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 38 от ДДС № 10 от 2013 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В изпълнение на т. 68 от писмо ДДС № 8 от 22.12.2022 г. на министъра на финансите, коригираният ГФО (Баланс и ОПР) към 31.12.2022 г. е представен в Министерството на финансите и Сметната палата.

² Одитни доказателства №№ 6-8

³ Одитни доказателства №№ 9-12

⁴ Одитни доказателства №№ 13-16

В подкрепа на констатациите са събрани 16 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 155 от 05.06.2023 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Министерството на образованието и науката и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горина Грънчарова - Кожарева)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1.	Работен документ № 2.16-6 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на счетоводното отчитане на мажоритарни дялове и акции на Министерство на образованието и науката в капитала на търговски дружества в страната към 31.12.2022 г.	7
2.	Писмо № 0718-1/04.012023 г. до „Образование и наука“ ЕАД относно представяне на предварителен ГФО за 2022 г. и предварителна оборотна ведомост към 31.12.2022 г.	2
3.	Извлечение по хронология на сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ в МОН-ЦУ към 31.12.2022 г.	1
4.	Мемориален ордер № 100167812/30.12.2022 г. за осчетоводяване дялово участие на МОН в „Образование и наука“ ЕАД	1
5.	Мемориален ордер № 1010169561/30.12.2022 г. за корекция-начисляване текуща загуба по предварителни данни на „Образование и наука“ за 2022	2
6.	Работен документ № 2.25-1 за извършена проверка на счетоводните операции, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14 от 2013 г. на Министерство на финансите относно начисляване на провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година в МОН-ЦУ	8
7.	Заповед № РД 09-100/23.01.2023 г. за определяне средствата за допълнително възнаграждение за постигнати резултати за м.10-12.2022 г.; Мемориален ордер № 1010168403/30.12.2022 г. за начислен коректив; рекапитулация за м. 01.2023 г., таблица осигурителни вноски и данък за ДВПР за м. 10.12.2022 г.	8
8.	Мемориален ордер № 1010168403/30.12.2022 г. корекция за начисляване осигурителни вноски върху сумата за допълнително възнаграждение за постигнати резултати за м. 10-12.2022 г.	1
9.	Работен документ № 2.16-9 за процедури по същество (тестове на детайлите) на счетоводното отчитане на поетите ангажименти за разходи в Министерство на образованието и науката към 31.12.2022 г.	5
10.	Допълнително споразумение № BG16RFOP001-3.002-0016-CO2-S-21/22.12.2022 г. към Договор № BG16RFOP001-3.002-0016-CO2-S-12/07.05.2021 г.	5
11.	Извлечение с натрупване по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи-наличности“ за период 01.01.2022 г. - 31.12.2022 г.	1
12.	Мемориален ордер № 1103/30.12.2022 г. за корекция-доначисляване допълнително споразумение по договор; извлечение по хронология на сметка 9200 за период 01.01.2022 г. - 31.12.2022 г.	2
13.	Работен документ № 2.16-10 за процедури по същество при проверка на счетоводното отчитане на получените гаранции и поръчителства към 31.12.2022 г. в Министерство на образованието и науката - ЦУ	4
14.	Застрахователна полица № BG 0501 22 000001387/25.08.2022 г.; извлечения по хронология на сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ за период 01.01.2022 г. - 31.12.2022 г.; банкова гаранция 961DGI1220680501/10.03.2022 г.	5

15.	Мемориален ордер № 1010169560/30.12.2022 г. за корекция-осчетоводяване на незаведена валидна гаранция Бюджет; извлечение по хронология по сметка 9214, за период 01.01.2022 г. - 31.12.2022 г.	2
16.	Мемориален ордер № 1206/30.12.2022 г. за корекция-отписване двойно осчетоводена застрахователна полица СЕС; извлечение по хронология по сметка 9214, за период 01.01.2022 г. - 31.12.2022 г.	2